

A Kúria

végzése

Az ügy száma: Kvk.I. 39.274/2022/5.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró

A kérelmező: Demokratikus Párt

cím1

A kérelmező jogi képviselője: Dr. Komlódi Gábor ügyvéd

cím2

A per tárgya: választási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: kérelmező

A felülvizsgálni kért határozat: Fővárosi Választási Bizottság 4/2022. (III.03.) számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Választási Bizottság 4/2022. (III.03.) számú határozatát helybenhagyja.

A felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Megoldás Mozgalom jelölő szervezet 2022. február 23-án 71 darab, majd azt követően 2022.február 25-én további 69 ajánlóív átadásával kezdeményezte M.G. jelöltként (továbbiakban Jelölt) történő nyilvántartásba vételét a Budapest 5. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottságnál (a továbbiakban: OEVB). Az OEVB az 5/2022. (II.25.) számú határozatával a Megoldás Mozgalom jelölő szervezet jelöltjeként indulni szándékozó Jelöltet az országgyűlésiképviselők 2022. évi általános választásán, Budapest 5. számú országgyűlési egyéni választókerületben jelöltként nyilvántartásba vette, megállapítva, hogy a jelölt 511 db érvényes ajánlással rendelkezik. A határozatot a Demokratikus Koalíció, Jobbik Magyarországért Mozgalom, LMP – Magyarország Zöld Pártja, Magyar Szocialista Párt, Momentum Mozgalom, Párbeszéd Magyarországért Párt jelölő szervezetek közös jelöltje támadta azzal, hogy több választópolgár jelezte, hogy leellenőrizte ajánlásait és megdöbbenve látta, hogy a neve szerepel a Jelölt. ajánlói között, pedig nem írtak alá neki. Előadta továbbá, hogy a párt illetékes OEVB-be delegáltja is számos érvénytelen, csalásra utaló ajánlást talált. A fentiek alapján véleménye szerint sérült a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 122. § (6) bekezdésében foglalt előírás.

A Fővárosi Választási Bizottság határozata

[2] A Fővárosi Választási Bizottság 4/2022 (III.03.) FVB határozatával az elsőfokú határozatot - a határozat indokolásában foglalt eltérésekkel - helybenhagyta. Rögzítette, hogy az OEVI az ajánlások ellenőrzése során egyetlen ívet és az azon szereplő ajánlásokat nem fogadta el érvényesnek, mivel arról hiányzott az aláírást gyűjtő neve, és így nem felelt meg a Ve. 122. §-ban foglalt követelményeknek.

[3] Megállapította a fellebbező által csatolt választópolgár e-mailen tett nyilatkozata, az OEVI részére benyújtott többi hasonló tartalmú a Jelölt ajánlásával kapcsolatos megkeresés és nyilatkozat alapján, hogy még további 5 esetben nem a választópolgár írta alá a kérdéses jelölt ajánlóívét, ennek ellenére mégis szerepel ajánlásuk azokon. A fentiekben túlmenően az FVB megvizsgálta a kérdéses ajánlásokat tartalmazó ajánlóíveken szereplő többi ajánlást is, és azt rögzítette, hogy nem került elfogadásra olyan ajánlás, amely nem felel meg a Ve. 122. § és 126. §-ában foglalt követelményeknek.

[4] Kifejtette, hogy a Ve. rendelkezései szerint az OEVB ellenőrzése csak az ajánlásokon lévő aláírás meglétére, illetve arra vonatkozhat, hogy nem szerepel-e az aláírás rovatban az ajánló nevétől szemmel láthatóan eltérő név; ám az aláírás valóságát hivatalból vizsgálni nem tudja, mivel a szavazóköri névjegyzék aláírásmintát nem tartalmaz. Az aláírás valóságához fűződő törvényi vélelem dőlt meg akkor, amikor a fellebbező által a fellebbezéséhez csatolt, illetve az OEVI-hez érkezett beadványok alapján összesen hat választópolgár úgy nyilatkozott, hogy az aláírás nem tőle származik. Ezekre nem teljesült a Ve. 122. § (2) bekezdésében foglalt követelmény, így az 511 db érvényes ajánlások számát csökkentette 5 db-bal.

[5] Elvetette azonban a fellebbezőnek azt a hivatkozását, hogy Budapest 5. számú OEVB-be delegált bizottsági tagja is számos érvénytelen, csalásra utaló ajánlást talált. Ennek vizsgálatára vonatkozóan irányadónak tekintette a Nemzeti Választási Bizottság és a Kúria következetes joggyakorlatát, amely szerint a kifogás előterjesztés során a jogszabálysértésre vonatkozó konkrét bizonyítékot a Ve. szabályaival összhangban a beadványozónak kell szolgáltatni. A fellebbező azonban további bizonyítékot nem nyújtott be.

[6] A jelölt fennmaradt érvényes ajánlásainak száma 506 db, amely elérte a jelöltséghez szükséges mennyiséget, ezért a Fővárosi Választási Bizottság érdemben a Budapest 5. számú OEVB 5/2022. (II. 25.) számú határozatának - a határozat indokolásában foglalt eltérésekkel - helybenhagyásáról döntött.

A felülvizsgálati kérelem

[7] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében a Jelölt valamennyi ajánló ívének hitelességének ellenőrzését kérte, és a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján, annak eredményeként a Ve. 231.§ (5) bekezdés b.) pontja alapján az FVB 4/2022. (III.03.) számú határozatának megváltoztatását kérte a Kúriától oly módon, hogy a Ve. 133. § (2) bekezdése alapján a Jelölt. nyilvántartásba vételi kérelmét utasítsa vissza, miután a nyilvántartásba vételhez szükséges ajánlások gyűjtése a Ve. 2. § (1) bekezdés a.) és e.) pontjában foglalt alapelvek, a Ve. 122. § (2) bekezdése, büntetőjogi szabályok megsértésével történt, ekként az ajánlások a Ve. 123. § (4) bekezdésében foglaltak szerint érvénytelenek.

[8] Arra is hivatkozott, hogy az FVB megsértette a Ve. 123. §-át, Ve. 133. § (2) bekezdését, amikor a felmerült aggályok ellenére nem végezte el teljes körűen a kifogásolt ajánlások vizsgálatát. Sérelmezte, hogy az FVB elutasította az OEVB azon álláspontját, mely szerint „a kettős ajánlások során tapasztal eltérő ajánlások mindegyike hamis ajánlás, így azok érvénytelenek”. Hivatkozott az elmúlt napokban ugyanezen jelölőszervezettel kapcsolatban a sajtóban megjelent jogsértésekre, illetve a Budapest 8. OEVB döntésére, ahol

a jelölt nyilvántartásba vételét elutasították. Mindezek indokolták volna az ajánlóívek teljeskörű ellenőrzését, melyet az FVB nem végzett el.

[9] Ezen túlmenően új bizonyítékként hivatkozott a képviselőjelölt felé történt jelzésre, mely szerint az egyik íven 132/4 helyen szereplő választópolgár sem ismerte el magáénak az ajánlást, illetve ismeretei szerint a helyi választási irodán számos választó jelezte ugyanezt a problémát. Felsorolta azokat a párhuzamosságokat, amelyeket a FIDESZ-KDNP és a Megoldás Mozgalom ajánlásai kapcsán feltártak, azt, hogy az ajánlók azonos adatokkal, de eltérő aláírással szerepelnek a két jelölő szervezet ívein. Megjelölt továbbá két olyan ajánlást, ahol az ajánlók nem szerepelnek a központi nyilvántartásban (063/4, 182/4), illetve állította, hogy a 132/4 és 152/7 ajánlást nem az ott szereplő személyek adták.

[10] Azzal érvelt, hogy a korábban benyújtott listák elfogadása által, a később benyújtott listákon szereplő azonos adatok, de eltérő aláírások azt jelenthetik, hogy az ajánló nem személyes írta alá az ívet, így az ajánlás érvénytelen. Ilyen körülmények között súlyosan jogsértő, hogy az FVB nem vizsgálta a megjelölt ajánlóívek és ajánlások szabályosságát és erre vonatkozóan tételes jogi indokot sem fogalmazott meg. Utalt ezzel kapcsolatban a Nemzeti Választási Bizottság töretlen joggyakorlatára, amikor jogorvoslati eljárásban az NVB végzi el az aggályos ajánlóívek vizsgálatát. Ezzel összefüggésben a 207/2018. számú határozatot említette. Megítélése szerint a Kúriának is lehetősége van arra, hogy a kifogásolt ajánlóíveket vagy szavazólapokat megvizsgálja a jogorvoslati eljárás keretében.

[11] A Kúria 4. számú végzésével tájékoztatta a Jelöltet arról, hogy – jogi képviselővel eljárva – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) Ve. 228. § folytán alkalmazandó 157. § (13), és 2. § (6) bekezdése értelmében 2022. március 8. napján 12.00 óráig nyilatkozatot tehet a felülvizsgálati kérelemre. A Jelölt nem élt a lehetőséggel.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelme nem alapos.

[13] A felülvizsgálati kérelmet az ügyben érdekelt jelölő szervezet, mint kérelmező terjesztette elő a Ve. 224. § (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül, tartalma megfelel a Ve. 224. § (3) bekezdésében foglaltaknak, az eljárásban a kérelmezőt ügyvéd képviseli. A Kúria a fentiekre figyelemmel a felülvizsgálati kérelmet érdemben bírálta el.

[14] Rögzíti a Kúria, hogy a Ve. 212. § (2) bekezdés *a)-b)* pontjai alapján a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését és annak bizonyítékait. A választási

bizottság a Ve. 218. § (1) bekezdése szerint a rendelkezésre álló adatok alapján dönt. A Ve. 225. §-a értelmében a fellebbezésben és a bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

[15] A Kúria joggyakorlata szerint (Kvk.IV.37.316/2014., Kvk.IV.37.657/2019/3.) a választási eljárás sommás jellege és a Ve.-ben a bírósági jogorvoslatra előírt rövid határidők kizárják a bizonyítási eljárás lefolytatásának és ennek keretében hiánypótlási felhívás kibocsátásának a lehetőségét. Ebből következően a Kúria a bírósági felülvizsgálati kérelemmel egyidejűleg elé tárt bizonyítékok alapján hozza meg döntését.

[16] A Ve. 231. § (4) bekezdése értelmében a fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem folytán a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság, illetve a bíróság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja. Ennek megfelelően az FVB-nek kötelessége volt az OEVB által a Ve. 43. §-a alapján megállapított tényállás vizsgálata, illetőleg a Ve. 43. § (4) bekezdése szerinti tények értékelése.

[17] A Ve. 120. § (1) bekezdése kimondja, jelöltet ajánlani ajánlóíven lehet. A Ve. 122. § (1) bekezdése szerint az a választópolgár ajánlhat jelöltet, aki a választáson a választókerületben választójoggal rendelkezik. A (2) bekezdés értelmében az ajánlóívre rá kell vezetni az ajánlást adó választópolgár nevét, személyazonosítóját, magyarországi lakcímét. Az ajánlóívet az ajánló választópolgár saját kezűleg aláírja. A (3) bekezdés szerint egy választópolgár több jelöltet is ajánlhat.

[18] A Ve. 125. §-a szerinti ellenőrzés során a választó iroda az ajánlást akkor tekinti érvényesnek a Ve. 126. § (1) bekezdése alapján ha

- a) az ajánló választópolgár az ajánlóív kiadásának és benyújtásának napja közötti bármely időpontban jogosult volt jelöltet ajánlani a választókerületben,
- b) az ajánló választópolgár ajánlóíven feltüntetett adatai – az aláírás kivételével – a szavazóköri névjegyzék adataival megegyeznek,
- c) az ajánlás megfelel a 122. §-ban foglalt követelményeknek.

[19] A fenti jogszabályhelyek alapján nem terhelte a választási szerveket a kérelmező felülvizsgálati kérelmében hivatkozott két jelölő szervezet ajánlóívein szereplő ajánlások, aláírások összevetése, mivel az érvényes ajánlások számának megállapításához az aláírás valótlanságának, hamisságának vizsgálata nem tartozik bele. Az ajánlási rendszer lényege, hogy az arra jogosult választási szervek az ajánlót a megadott adatai és nem aláírása alapján beazonosítsák. Az aláírás formai kellékeire nézve a Ve. nem tartalmaz előírást. Ennek oka, hogy az aláírásképet a központi névjegyzék nem tartja nyilván, így az nem segíti elő a választópolgár azonosítását. Mindebből következően nem lehet meghatározni az aláírásképp alapján, hogy melyik jelölő szervezet ajánlóívén elhelyezkedő aláírás a valós és ennek figyelembevételével dönteni az ajánlások érvényességéről. Emiatt nem terhelte az FVB.-t a

kérelmező felülvizsgálati kérelmében felsorolt ajánlóívek teljeskörű átvizsgálása, miután az azokon feltüntetett a Ve. 126. § (1) bekezdésében szereplő adatok egyezést mutattak a központi nyilvántartásban szereplő adatokkal.

[20] Nem lehet olyan következtetést sem levonni a felhívott jogszabályhelyek alapján, hogy a korábban elfogadott listákra figyelemmel a későbbiek során benyújtott listák ajánlásain szereplő aláírások hamisak, valótlanok lennének, miután a Ve. 120. § (3) bekezdése nem zárja ki a választópolgár részéről több jelölt támogatását. A kérelmező jogi álláspontjának elfogadása e szabály sérelmét jelentené. Mindezekre figyelemmel a Kúria is mellőzte az ajánlóívek teljes körű átvizsgálását. Nem állapítható meg a Ve. 123. § és Ve.133. § (2) bekezdésének sérelme, az FVB a Ve. 43. §-a szerinti a döntéshozatalhoz szükséges tényállásfeltárási kötelezettségének eleget tett.

[21] A Kúria vizsgálta a felülvizsgálati kérelemben megjelölt két olyan ajánlást, amelynél a kérelmező szerint az ajánló személy a központi nyilvántartásban nem szerepel. Ennek beazonosíthatósága érdekében rövid úton megkereste a Fővárosi Választási Irodát, amely 4. sorszámú tájékoztatása szerint a 06418J0063 sorszámú ajánlóív 4. sorában, valamint a 06418J0182 sorszámú ajánlóív 4. sorában tett ajánlások a nyilvántartásban nem található személyi azonosító miatt hibásak voltak. Ugyanakkor a Kúriára megküldött iratok közt fellelhető „Ajánlás ellenőrző rendszer, Ajánlások tételes listája” megvizsgálása alapján rögzíthető, hogy ezek az ajánlásokat az OEVB is, mint érvénytelen ajánlásoknak tekintette, azok nem kerültek elszámolásra az érvényes ajánlások között. Így a kérelmező által indítványozott érvényes ajánlásokból történő levonásra ismételtelen nem kerülhetett sor.

[22] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a Ve. szabályrendszere alapján a kérelem alapjául szolgáló bizonyítékokat a kérelmezőnek kell előtárnia és a sikertelen bizonyítás következménye is őt terheli. A bizonyítási eszköznek pedig alkalmasnak kell lennie a kérelemben előadottak bizonyítására. A Ve. 225. §-a lehetőséget biztosít arra, hogy a bírósági felülvizsgálati kérelmet előterjesztő új tényekre és bizonyítékokra hivatkozzon.

[23] A fentiekre figyelemmel vizsgálta a Kúria a kérelmező felülvizsgálati kérelmében előadott azon körülményt, hogy tudomásukra jutott további olyan ajánlás, amelyet nem az arra jogosult választópolgár adott. Erre vonatkozóan azonban a kérelmező bizonyítékot nem csatolt, nem állt rendelkezésre az FVB által már megvizsgált nyilatkozatokon kívül további olyan nyilatkozat, amely azt igazolná, hogy az érvényesnek elfogadott ajánlások között van még olyan ajánlás, amelyet választópolgár nem ismer el magáénak.

[24] A Kúria ítélkezési joggyakorlata szerint (Kvk.I.37.470/2018/2., Kvk.I.37.525/2018/3.) a bizonyítási eszköznek alkalmasnak kell lennie arra, hogy a kérelmező által előadott körülményeket bizonyítsa. A szóbeszéd, másodkézből, médiából szerzett információ nem alkalmas a fentiek bizonyítására. Az egyedüli elfogadható bizonyíték a választópolgár bejelentése lett volna.

[25] A Kúria összegző értékelése szerint az FVB a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján helytállóan döntött az érvényes ajánlások számáról, az érvényes ajánlások további csökkentésére jogszabálysértés hiányában a bírósági felülvizsgálati eljárásban nem kerülhetett sor.

[26] Mindezek folytán a Kúria az FVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés *a)* pontja alkalmazásával helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[27] *A bírósági felülvizsgálati eljárásban a kérelmezőnek állításait kétséget kizáróan bizonyítania kell.*

[28] *Nem kötelezettsége a választási szerveknek az ajánlások érvényességi ellenőrzése kapcsán az aláírások valóságának vizsgálata.*

Záró rész

[29] A kérelmező az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés *d)* pontja értelmében teljes személyes illetékmentességben részesül, amely miatt a Ve. 228. § (2) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 101. § (1) bekezdése, 102. § (6) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

[30] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 229. § (2) bekezdésének megfelelően nem peres eljárásban bírálta el.

[31] A határozat elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. március 9.

Dr. Hajnal Péter s.k. a tanács elnöke

dr. Heinemann Csilla s.k. előadó bíró

Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k bíró